

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Núm. 1956 ————— Any XXXVIII

BARCELONA 21 DE JUNY DE 1916

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

CORPUS DE 1916

Els segadors. — Catalunya, triomfant,
tornarà a ésser rica i plena...

UNA PERDUA NACIONAL

AURÍEN d'ésser aconteixements principals d'aquesta «Crònica» les vagues o la política; però, barcelonins impenitents, preferim atendre a l'anècdota casulana, que no pas als episodis generals. Les vagues passen i la Bonanova queda.

Una conspiració capellanesca ha exilat de Barcelona, fent-lo capellà d'un hospital de la Cort, an aquell rector enveja de clergues i admiració de femelles, magnífic exemplar de capellà de conte italià, que la sàtira popular nomena Mossèn Pollastre, alusió, sense dubte, an aquell gall de la passió, l'únic pollastre amb possibles aplicacions eclesiàstiques.

Nosaltres li donem comiat amb recansa, perquè era un rector digne d'una gran ciutat. Si el marquès de Julià, o en Camps Margarit, o en Casas Abarca, poguessin ésser rectors, ho serien a la faisó de mossèn Pollastre. Digne de l'Itàlia o la França del segle XVIII hi havia en ell un gran senyor feudal, arrogant i insaciable, que no hauria perdonat cap delme ni cap primícia. Però l'església és injusta, i l'exila quan les seves doctrines prossèliques tenen una general aplicació. Els jesuïtes, i ara els caputxins, ¿què fan sinó aprofitar les ensenyances del bon rector? Acudeixen als seus convents dames i galants, i poden més per a fixar la clientela els diàlegs mundans que no pas els espirituals exercicis. ¿I no era aquesta la política del nostre rector, la d'aprofitar el món per a fer-lo servidor de l'església? S'objectarà que an allí no hi havia més caputxí que ell ni més jesuïta que ell. Barba Blava, ficat a capellà, hauria estat un egoista.

Tal volta la malevolença eclesiàstica s'ha produït, perquè trencava la tradició esquerra i ascètica de l'església catalana. El capellà nostre s'esforça en ésser un practicant de les set virtuts, i ¿no desfeia aquesta executoria un rector que comprenia no's podria mantenir l'església sense el bateig que esborra la primera caiguda, la confessió que perdona; un rector que era un Sant Antoni a l'inrevés, una temptació en lloc d'una penitència? A Castella podrà realitzar l'ideal que li han estroncat a Catalunya. An allí, les soles coses plenes de vida són els blats pel maig i els capellans tot l'any.

Jo tinc un record magnífic de capellà de Castella. Es un oncle meu, al qual, ignorant de les seves històries, jo nomenava, fent alusió al nostre parentesc, «la taca en l'armini»; però que ara estimo com a un llibertí racionalista. Uns canonges amics, professors del seminari, el feren capellà, aprofitant el seu doctorat en lleis,

quan acabà de malmetre el patrimoni patern. Un perdu com era, el seu ingrés en l'església fou tingut com un miracle. Ara viu en un poble de santes costums, on homes i dones fan vi, oli, mel i formatges. El meu oncle tasta la mel i diu si és bona; dona receptes per a els moltons i les ovelles; malaltes acompanya als caçadors, i després de la missa va per les cases, aconsellant al marit jugador o al noi aixalabrat, o a la noia que vol estimar massa.

Veient-lo tan sant varó, no tenen cap inconvenient en que li facin de minyona xicotes de l'encontrada. Quan ja estan ben allixonades, el meu oncle les recomana als canonges de la capital, que desseguida els hi troben bona casa on servir. Devegades són més d'una les xicotes que acudeixen, i aleshores amb sacrifici, que tots agraeixen, les manté a totes. Cap veu malèvola ha pertorbat la vida del meu oncle. No era ric? No va deixar la seva joventut escandalosa, per a dedicar-se a Déu i al bé del pròxim? No cura els moltons i tasta la mel i mata meravellosament les perdius i beu el vi dels cellers amb unció, com si fos el de la missa, i educa les moces...? Si algú li digués «mossèn Pollastre» li tallarien la cara.

Quan, fa anys, el meu pare m'envià exilat a Castella, el meu oncle me va dir, erudit:

—Si Horaci visqués, cantaria missa.

Vaig a escriure an en Junoy i an aquell noble valencià que encara té jurisdicció en la Bonanova, a fi de que aconseguixin per al meu oncle el rectorat. Que no posi un clergue banal, cast i feble, una solució de continuïtat en la tradició de la Bonanova. Si jo fos bisbe, nomenaria un Ovidi amb tonsura. El *Ars Amandi* devegades és un bon llibre per a apendre el camí del cel.

PARADOX

Absolució

Divendres passat comparegué el nostre Director a la Sala primera de l'Audiència, acusat d'un delictes d'escarni al dogma catòlic.

L'objecte de la denuncia era una ignocenta làmina publicada en L'ESQUELLA DE LA TORRATXA corresponent al 2 d'abril de 1915, gravat que'l senyor fiscal considerà punible i pel qual se li demanaven al nostre amic la friolera de tres anys de reclosió a la torre, an aqueixa odiosa torre on els honrats periodistes s'hi moren.

Se celebrà la vista, com deiem, que fou cosa de bufar i fer ampolles. Assegut al banquet el nostre Director, vingué la prova, que no podia ésser més clara i més divertida, doncs al passar-se-la de mà en mà tots hi feien la rialleta. I vingueren els informes, i l'amic Pinilla que és el millor advocat de Barcelona, feu una defensa tan brillant, tan raonable i contundent que'ls senyors Jurats quedaren aviat convençuts de l'ignocència del acusat i, com es natural, votaren la absolució.

La justícia restà en bon lloc, lo qual és digne de remarcar-se.

Del Jardí dels humoristes

L'ACABAMENT

Feia rato que l'esperava amb ansia. Havia d'arribar de Tipperary, i tothom sab la distància que hi ha des d'aquest poble a l'estació de Sant Llätzer, de París.

Per fi el tren entrà en agulles i als pocs instants l'amic Sopwith va saltar als meus braços. Vareig rebre la topada dels seus cent kilos amb el somriure d'un Johnson efusiu.

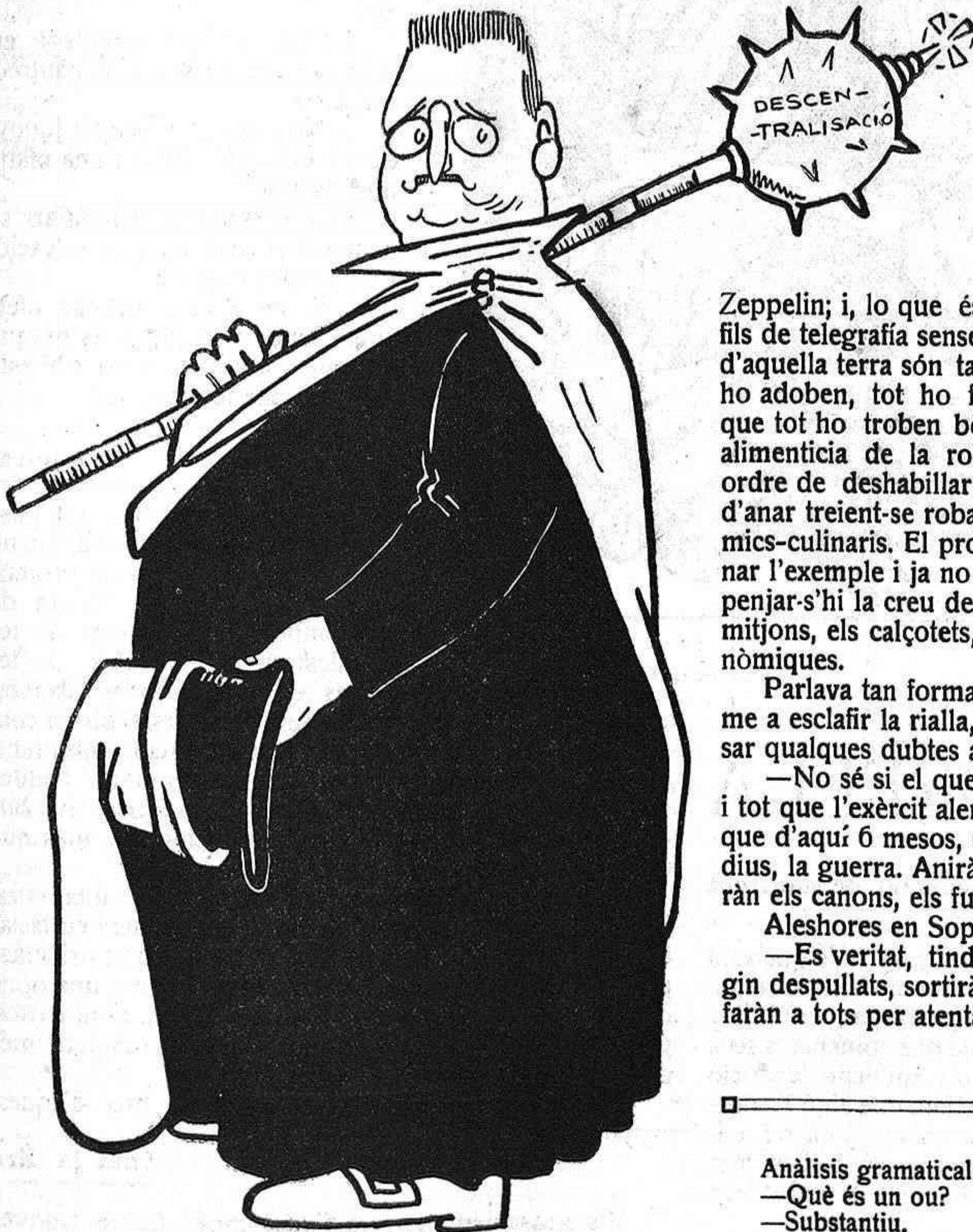
En Sopwith estava radiant de joia.

—Vinc de Tipperary!—va dir-me.

—Ja ho sé.

—Bé, però lo que no sabs és que he passat per Alemanya.

—Diantre!... què'm dius ara?

DE LA PROCESSÓ... QUE VA PER DINTRE

El porrer d'enguany

—Sí, noi, sí. He hagut d'anar a Alemanya, enviat especial per una gestió de...

—Caram, homel... Vina, vina, que m'explicaràs com ha anat això.

El faig entrar al primer «bar» i li començo a fer preguntes.

—Què diuen els boches?... Què passa per allà abaix?... Què sabs?...

En Sopwith es clava sis *wiskys*, l'un darrera l'altre, xiula una cançó guerrera i posant-se la mà al cor exclama:

—Una gran notícia, amic meu!... Figura't que d'aquí sis mesos, sis hores, trentatres minuts, vintitres segons i sis dècimes serà acabada la guerra.

—I ara!

—Tal com t'ho dic. D'aquí 6 mesos, 6 h., 33' 23" 6". Els alemanys ja no mengen i, si mengen, mengen coses estranyes difícils de digerir. A Berlín m'han donat tomàtets fets amb troços de calces vermelles de soldat francès;

a Leipzig van servir-me una guatlla rostida feta amb retalls del *Berliner Tageblatt*; a Dresde un lloro que havia estat set anys en el berret de una senyora; de safrà ja no en gasten, l'han substituït amb el pèl de sota l'aixel·la de les *cocotes* patriotes; el xucrut va agotar-se ja fa temps, i ara en contes d'això mengen bocins de pell de

Zeppelin; i, lo que és més terrible, per fideus fan servir fils de telegrafia sense fils. Vaja, que's veu que'ls químics d'aquella terra són tant o més savis que'ls americans, tot ho adoben, tot ho fan comestible, i lo més graciós és que tot ho troben bò. Ara mateix, per treure substància alimentícia de la roba greixosa, l'emperador ha donat ordre de deshabillar tot l'exèrcit; tots els soldats han d'anar treient-se roba i portar-la als laboratoris dels químics-culinaris. El propi Kaiser, ha sigut el primer de donar l'exemple i ja no conserva sinó un taparrabos per a penjar-s'hi la creu de ferro. Les guerreres, les calces, els mitjons, els calçotets, tot ja ha passat per les cuines econòmiques.

Parlava tan formal el meu amic, que no vaig atrevir-me a esclafir la rialla, però sí que em semblà oportú posar qualques dubtes a lo que deia:

—No sé si el que'm contes és veritat, però, admetent i tot que l'exèrcit alemany vagi nú de pèl a pèl, dubto que d'aquí 6 mesos, 6 hores, 33' 23" 6" s'acabi, com tu dius, la guerra. Aniràn despullats, però encara'ls quedaran els canons, els fusells, els projectils...

Aleshores en Sopwith va interrompre'm:

—Es veritat, tindran tot això. Però el dia que vagin despullats, sortiran quatre agents de policia i els agafaran a tots per atentat al pudor i a les bones costums.

M. PUNCH

Anàlisi gramatical:

—Què és un ou?

—Substantiu.

—De quin gènere?

—Això segons. Serà masculí si surt un pollastre i femení si surt una gallina.

REVELLA DE SANT JOAN

La foguera patriòtica

A CAU D'ORELLA

Salvament de naufrechs

No's podrà queixar el senyor Junoy—i no's queixarà per primera volta—de l'aculliment que ha fet la premsa a la seva nova deserció. En Junoy interrogat, en Junoy retratat, en Junoy comentat... Sembla que comenci la seva carrera i que els periodistes, benèvols, anunciïn l'aparició d'un jove que promet! Nosaltres creïem que algú li engegaria alguna imprecació lírica, algun *favorito dil rei* colèric; però en Junoy ha pogut més que els bisbes, més que els propagandistes catòlics, fent-se una Associació de la Bona Premsa.

I per a comble de fortuna i destarotament, li han ofert un banquet els que no hi estan conformes amb la seva actitud, és a dir, un banquet en contra.

—Un banquet de sis mil coberts, veritat, amic Junoy?

—De més, de molts més, senyors. Els meus enemics són incomptables.

—I el farien a la platja...

No oferia la platja an en Junoy, el seu amic, com lloc adequat per a el banquet, que no trobaria prou espai en els salons de la ciutat ni en els parks de les muntanyes, sinó com record i alusió a una frase aguda i justiciera de un senador madrileny.

Quan en Junoy, després de dir el seu dolor per les desil·lusions republicanes, extenia els braços demanant un aculliment benèvol en la majoria lliberal, exclamà:

—Jo no soc més que un naufrech!

En Romanones arreplegà en la seva barca de l'Estat al naufrech, i li digué:

—No s'espanti el senyor Junoy, car en nosaltres trobarà una platja hospitalaria.

Pels passadiços senatorials se comentà el naufragi i la salvació. Un senador observà:

—Si en Romanones ha ofert an en Junoy una platja, és perquè sab que a les platges no s'hi està més que una temporada.

Urbanitat

Aquell bon industrial que posà aquest rètol en el seu establiment, «Bar-celona-bar», fou un profeta. La nostra ciutat, que ho era de les bombes, de les vagues, de les manifestacions, del tifus, de les places de braus, de les fatxades, ara ho serà dels bars. S'obren com si fossin una exposició, amb premsa,

urbans, lluminaries, apoteosis i una multitud badoca que fa qua davant de l'establiment inaugurat. Al *Bar Canaletas*, obert dissapte passat, no mancaren més que els cònsols.

Els urbans administraven l'ordre amb tota cura. Homes i dones pugnaven per ésser els primers en tastar les lleminadures de la nova botiga, i ells, molt britànics, ordenaven equitativament als assaltants. Però una dona inquieta insistia en passar endavant. L'urbà, molt cortès, però molt enèrgic, ordenà, mostrant-li la renglera més pròxima:

—Senyora, faci el favor d'agafar la qua d'aquest senyor.

Tota la lira

Misteriosament, darrera d'unes impenetrables tanques de fusta, van aixecant el monument an en Verdaguer, allà, en l'encreuament de la Diagonal i el Passeig de Sant Joan.

Darrera de les tanques s'aixeca una columna ben alta i ben dreta, com una mala cosa. ¿Què simbolitzarà aquell, a primera vista, monument fàlic? Ho ignorem. Però entorn de la de mossèn Cinto, se redreçaràn estatuës de la poesia heroica, de la poesia mística, de la poesia lírica, i contemplant aquella pedra dreta, ja algú ens ha insinuat que deu ésser el símbol d'una altra poesia.

—De quina, si ja hi són totes?

—De la poesia eròtica.

L'organització de la «Lliga»

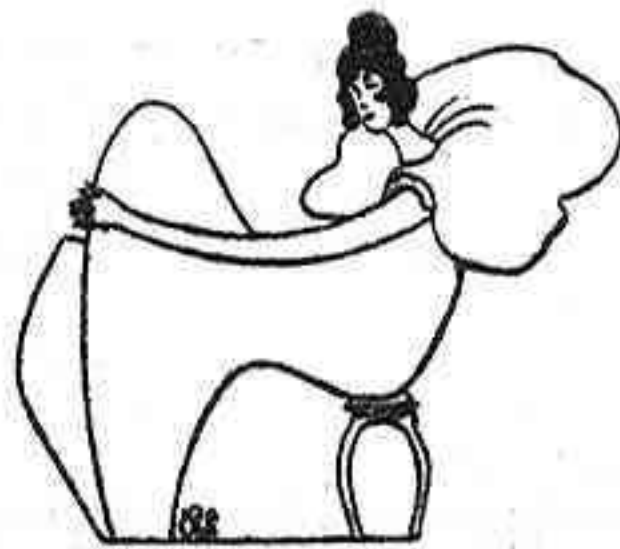
Quan algún discurs regionalista és tingut com oració trascendental, la «Lliga», com que encara no pot manar l'*affichage* a les portes dels municipis, ordena que'n facin una tirada extraordinària.

Ara, el discurs glorificat, és el d'en Cambó, que's preparen a repartir per tot Espanya. L'Agulló, naturalment, va creure que a un follet corresponia una faixa i així ho feu; però, en Cambó, el crida a conferencia, acudeix l'Agulló i reb ordres d'augmentar les faixes:

—Feu doblar les faixes, perquè el segon discurs, aquest és el que haureu de repartir.

Coneguda l'ordre, tota la «Lliga» va plena de faixes. Són la fè i el credo i l'ardidesa de la «Lliga», exaltada per aquest Mirabeau amb pinta d'israelita. Tartarín crida:

—Ells, no han tancat el sepulcre del Cid, amb doble clau? Doncs, nosaltres, contra doble clau, doble faixa.

Pis a la processó

Ni una sola taca en el blau del cel. Un airet suau que fa més suportador lo calorós de la jornada. Guarnint les baranes, els domassos cridaners i virolats, i caient en pluja espessa els *confetti* de tots colors i la groga ginesta que «fa olor de Catalunya». Els balcons, plens de noies maques que's mostren rialleres, i al carrer homes i dones, vells i criatures, cercant lloc en els bancs i cadires de les botigues. Sorolls de totes menes: els crits dels venedors i l'espiguët de les trompetes, la fressa de les potes dels cavalls sobre l'empedrat i l'esvalot dels joves que passen brandant l'antipàtic plomer-espantamosques o llençant arreu poms flairosos de clavells rojos. Joia plena a dalt i a baix; rialles per tot. Tothom se mostra content, tot-hom està alegre.

Tothom... menys el pobre ciutadà que té el pis en un dels carrers on passa la processó. Quan s'acosta la festa del Corpus, aquest infeliç ja tremola. Per quedar bé, per no passar per un mal educat, té de convidar les famílies conegudes. I si no ho fa, pitjor per ell... perquè també's conviden. Té de tenir el pis net i ben arreglat, deu preparar un petit *lunch* per a mitja tarda i té de fer afinar el piano per a que li reventin en una sola vetlla. Té d'anar

ben mudat i fer la cara riallera, deu ésser amable amb tots i sofrir amb resignació les impertinències de tothom. Té de comprar molts paperets per a que'ls hi gastin els altres i té d'oferir tots els caramel·los a les senyores y damiseles encara que ell tinga la boca seca. Se veu precisat a vigilar als menuts i fins a acompanyar al quartet adequat al nen que té una necessitat. L'obliguen a ficar-se en les xafarderíes de les senyores, té d'escoltar les disquisicions social-polític-pocasoltes d'un senyor Esteve pesat i llauna, i es veu en el tristíssim cas d'haver de aguantar la capa contemplant les esllanguides mueques i les ignocentes manipulacions d'una senyoreta cloròtica i d'un mico presumit a qui ningú coneix i que allí sembla l'amo. Més tart serveix l'horxata, els dolços i el vi, i toca el piano per a que els altres ballin i li trenquin alguna figureta capritxosa o un gerro de valor. I té de sofrir als convidats amb el somris als llavis, fins que'ls hi passa pel magí d'anar se'n. I es fica al llit sense sopar, amb una migranya terrible.

Pobret, és ben digne de llàstima! Per això, jo contemplo sempre la processó des del carrer. I és per això que quan veig en un balcó, darrera la canalla, les damiseles, les senyores, els joves intrusos, les dides i les criatures de pit, la cara llastimosa de l'amo del pis, el planyo de tot cor i fins si conegués al propietari de la casa, li demanaria que, al menys aquell mes, no li cobrés el lloguer.

JORDI CATALÀ

ELS GEGANTS

—No volíes anar a la moda, amb les fal·dilles curtes?...

—Sí, però això ja és massa; això ja és ensenyar les vergonyes.

Màquines d'escriure

Això de la literatura ja feia temps que anava a preu fet; ara va a mida i amb tarifes regulades com els cotxes de lloguer; i aviat anirà a plaços com els mobles de *El Rey de las camas*. D'aquí al poeta-aparell-automàtic, que empassant-se un duro vos escrigui un poema de set o vuit cants, no hi va més que un pas.

Mai els senyors grafòmens havien arribat a tanta despreocupació. Imaginin-se una societat d'escriptors creada a Madrid (a Madrid havia d'ésser!), qual objecte és enviar col·laboració política i literaria a tots els diaris del món; i facin-se càrrec que'l gerent d'aqueixa societat escampa prospectes-circulars per tot arreu «ofreciendo sus servicios» i detallant la llista de preus «que no puede ser más ventajosa», tot a tall d'adroguer o de botiguer de robes.

Els *servicios* són la confecció de cròniques de actualitat, contes literaris, drames policíacs, noveles de folletí, arguments de pel·lícules tot original, tot inèdit, tot barato, diligent i puntual com a càl betes fils de «L'auca del senyor Esteve».

—Déu los guard, voldria un article que parlés de la lluna.

—De quin tamany el vol, de pam i mig?

—Tant me fa curt com llarg; lo que'l vui és de durada.

—Doncs prengui aquest que és de bona mida, i una firma de moda, acreditadíssima.

—Ja és de fantasia aquest autor?

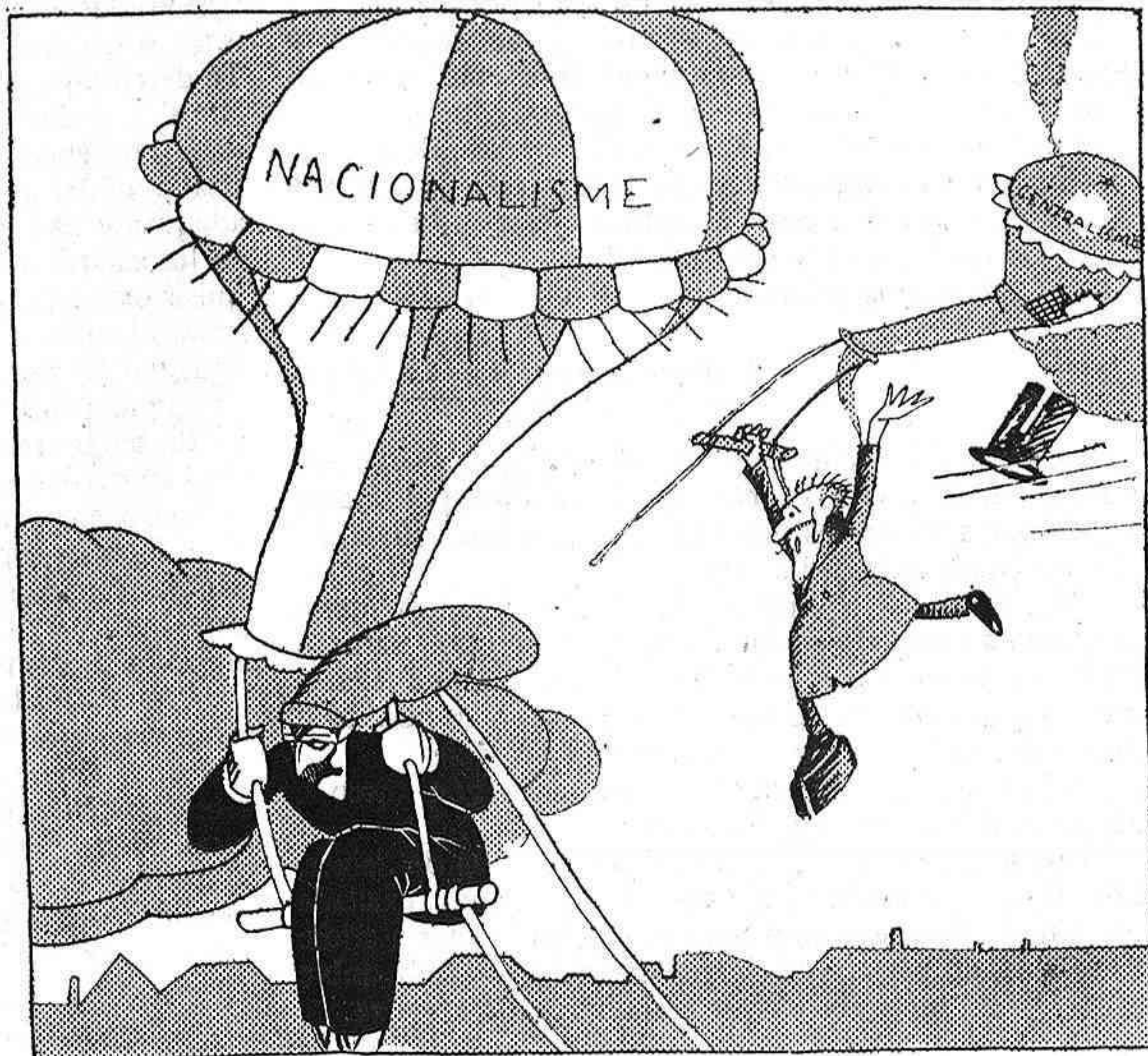
—Uil... Es portarà molt aquest estiu!

I al tractar del preu, vos treuen la tarifa. que és com segueix:

	Ptas.
«Una crònica política o literaria semanal, original e inédita. Al mes.	50,—
Crònica bisemanal íd. íd.	80,—
Crònica alterna . . . . . »	125,—
Crònica diària . . . . . »	150,—
Crònica de París, Roma o Londres. . . . . Cada una.	15,—
Cuentos españoles, originales e inéditos . . . . . Uno.	10,—
Cuentos extranjeros, literariamente traducidos . . . . . »	5,—
Folletines (novela completa) . . . . . »	80,—

Però lo que té més «miga» de la circular són les notes: «Las cuentas deben liquidarse cada mes, enviándose el importe por Giro Postal. De América pueden continuar mandándome giros mensuales bancarios.»

I en la firma d'aqueixa raó social no pot haver-hi més sinceritat. El gerent es diu: MONEDERO.

CONCURS DE GLOBOS

Mentres l'un puja arrogant,
amb una forta esbranzida,
l'altre, anant-se desinflant,
sembla una figa pansida.

Historia d'un jove, al qual la formosura li pujà al cap

El nostre heroi nasqué d'una família molt catalana i molt ben acomodada. De petit, feu lo que fan tots els petits: anà a estudi i, com que no era partidari de ciències ni de literatures, s'agarrà al comerç i sortí d'una Acadèmia fet tot un tenedor de llibres.

En Papitu, que Papitu es deia el nostre biografiat, tingué la no sabem si bona o mala sort de nàixer formós. Quan era petit, petit, deien:

—Sembla un Jesuset.

De més gran:

—Es un Sant Joan clavat.

I, a l'arribar a l'adolescència, feia pernebatre a totes les mocetes del seu barri amb els aires de branda, fent-les girar a l'entorn de sa figura que, avisat per l'espill, ell sabia formosa.

Grimegia i res més, de totes maneres; però, tanta, tanta, que'l seu pare va enviar-lo a soldat.

Encara diràn que sempre són prudents els consells dels vells? Romanços!

Lo que no havia fet de civil, ho feu de militar en les poblacions amb guarnició, el nostre heroi.

*No reconoci sagrado,
ni hubo virtud ni hogar
por mi audacia respetado.*

Aquest era el séu lema.

I a Navarra, a Logronyo i a les Vascongades, el séu esforç viril deixà un rastre sagnant.

Regressà fadigat; però, al passar per davant del carrer Nou, els aires de la terra i les mirades de les fembres que semblaven volguer-se'l menjar, el tornaren de mort a vida. I entre la munió de les que l'admiraven, n'escullí una, que desseguida li donà el cor, la voluntat, els llavis, tot...

En Papitu se vestí de paisà i cercà acomodo. Primer, el trobà a casa d'una viuda; tot anava molt bé, tant per ella com per ell; però, a un amic de la casa, un gran amic, no li anava tant bé i tingué de pirar.

La Lola, el séu primer amor barceloní, l'esperava amb els braços oberts de bat a bat, i en Papitu s'hi deixà caure.

Cercà una altra col·locació (amb els séus mèrits no podia pas deixar de trobar-la tot-seguit) i ja me'l tens de tenedor de llibres en un altre indret.

La Lola continuava protegint-lo, i a l'ombra d'aquesta protecció, l'elegancia natural en ell, florí d'una manera que astorava.

Oh!, la clenxa partida al mig; oh!, aquells cabells planxats; oh!, la piga.

Les senyoretetes anaven com les mosques a la mèl a comprar a la botiga, atretes per la formosura del dependent. I aquest—bandarra, més que bandarra!—veia com el prenién pel fill de l'amo sense dir que no, perquè així eren més acaronadores les parroquianes.

I un dia, l'imbècil, digué:

—Prou!

I va casar-se. I ara, la Lola i la mestra i les demés parroquianes, ploren la lleugeresa d'aquell donzell de clenxa partida i somris cínic.

Del Passeig de Gracia

ESPECTACLE ECONÒMIC-SICALÍPTIC-RECONFORTANT

Acabem de fer un descobriment que mourà més rebombori que aquell que feu el cèlebre Colom l'any 1492.

Aquest descobriment nostre, al ésser divulgat, portarà una veritable pertorbació en les costums diueneres de la nostra gran urb mediterrània. Els futuristes poden estar tranquils, que l'avenir és d'ells.

Nosaltres tenim la plena convicció que prestem un gran servei a tots els aimants de divertir-se i gastar poc, puix així que'l nostre descobriment sigui conegut, tothom farà cap al Passeig de Gracia, on, sense altre gasto que'l desgast inevitable de l'indumentaria, tots els hostes de la gran Barcelona podran fruir d'unes vistes molt més atractives—diguin lo que vulguin els del «Centre Excursionista de Catalunya»—que les del Montseny, Canigó, Puigmal, Montserrat, Tagamanent i la barriada de Vall-

carca, feude indiscutible de tots els nostres *sanyós* Esteves noucentistes.

Es el cas que l'immensa majoria de les nostres damiseles, unes per picardia, altres per vanitat i algunes per descuit, al pendre seient en les econòmiques i típiques cadires de ferro, seuen de manera que les faldilles els queden, per la part del darrera, subjectes al seient, de modo que tot aquell qui no bada—i nosaltres no badem—té ocasió de contemplar un bé-de-Déu de *pantorrillas*, que qualsevol se recorda en aquells moments de *la de casa*, ni dels discursos patrioters de *La ciudad alegre y confiada*.

Res, que qualsevol es gasta les sis de l'ala per a anar a veure al «Gallet», o els trenta centimets que costa entrar a un cine... aristocràtic (?).

El diumenge passat vegérem, aprofitant-se de la ganga, a la nata i flor dels nostres *corridos*, així com també a molts representants de les nostres corporacions, que davant d'unes molsudes *pantorrillas* perden la xaveta com qualsevol deixeble de l'immens Mir i Miró.

De cà'n Prat de la Riba (a) la Diputació, hi havia el gran Piu de Valls, amb la seva històrica barba de fer patir solteres de 35 a 50 anys; de cà'n Garlanda (a) l'Ajuntament, en Rovireta presumint la vara que li van regalar els veïns del districte II; dels representants a Corts per la gloria de Catalunya; pels Senadors, en Paco Rahola, en representació del séu germà Peret que era a Madrid; de la Cambra de Comerç, en Pere Botero Maristany, sogre del «ponci» de Girona; de l'Ateneu Barceloní, en Jaume Pahissa, que, davant d'aquell bé-de-Déu de cames, no's recordava d'en Wagner. També hi vegérem l'auster Pere Corominas; en Bofill i Matas, per la «Lliga»; en Bastida, pels «queraltionistes»; el *pollo* Doval, pel Círcol de l'Unió Mercantil Hispano-Americà; en Sagnier, pel Círcol Equestre; en Junoy i en Salvatella, pel nou partit nacionalista lliberal monàrquic que ha nascut setmesó; en Francesc d'A. Mas, per l'Industria Siderúrgica; el gran Laporta, pels federals de tota la vida, i en Viura, pels noctàmbuls.

De la nostra Premsa, apuntarem en Dalmases, en Ghiloni, que, des de que li donaren un àpet, fuma de noranta; En Costa-Deu (ai si ho sab l'«Argentinita!»), i en Ferrer, de *Las Noticias*, que sempre es troba a tot arreu.

En Peio Gener envià una adhesió excusant-se per patir de reuma.

També hi feu cap el noi del matrimoni Mendoza-Guerrero, sens dubte per a inspirar-se per fer el paper de «Lauro». Però no li valgué. Aquest noi, en lloc d'actor, l'haurien de posar de fabricant de samarretes. Estaria més en caràcter!

Diumenge que vé no's podrà donar un pas per la senyorial via barcelonina.

Nosaltres, al divulgar aquest descobriment, creiem complir amb un alt deure de ciutadania.

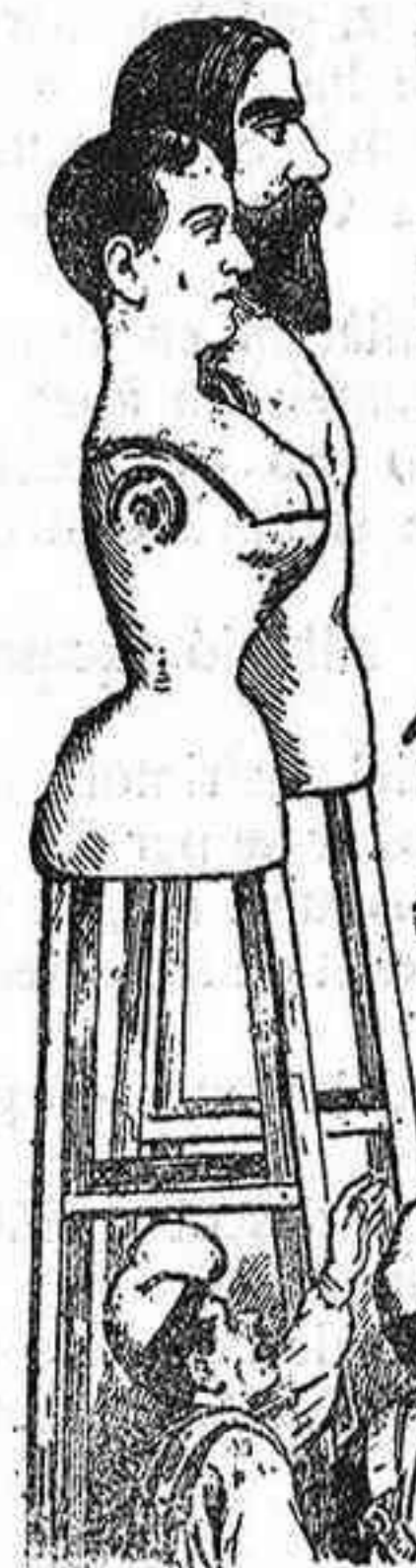
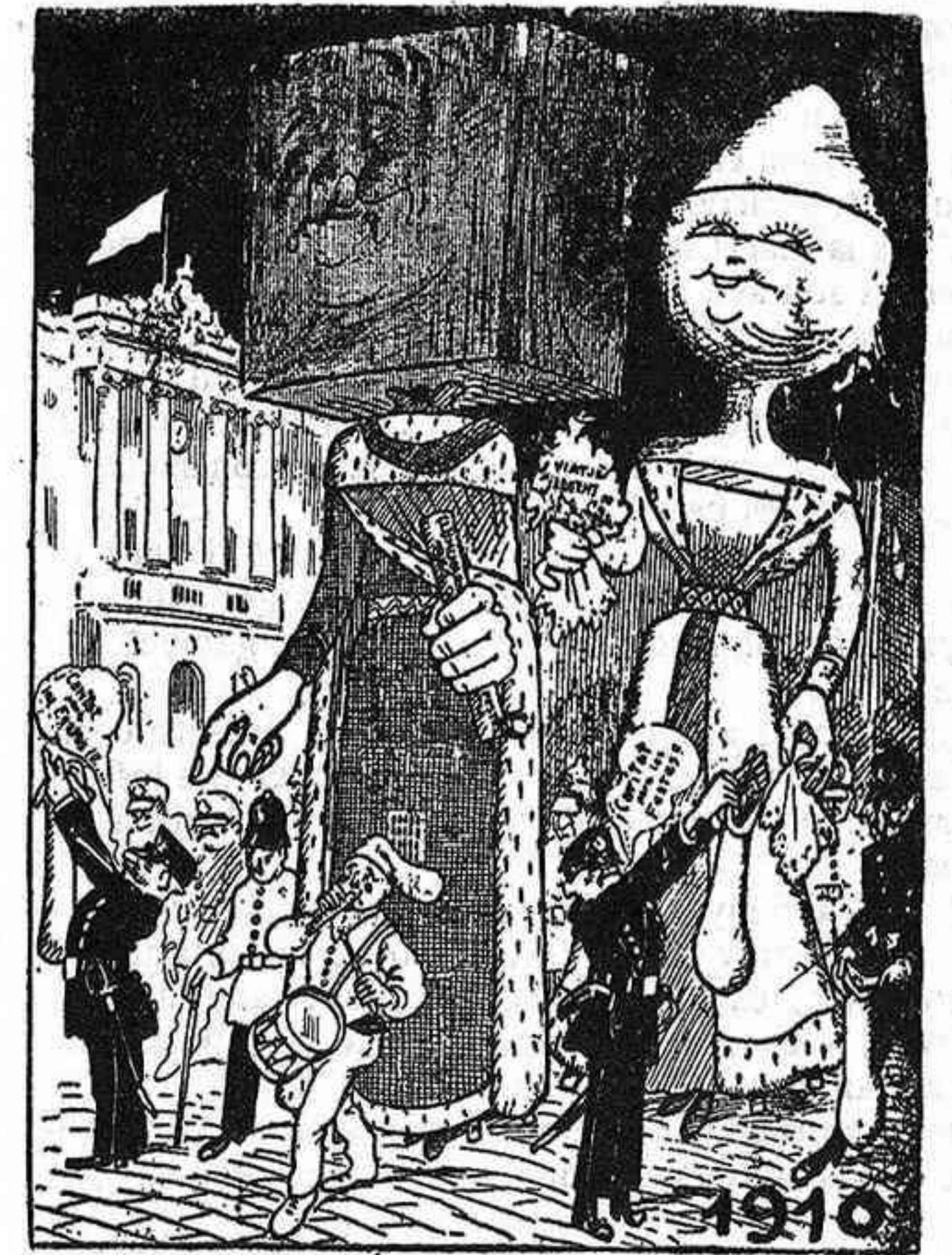
Ara tot és que'ls de l'Atracció de Forasters sàpiguen aprofitar-se per a afegir un nou atractiu a Barcelona, ciutat d'hivern i de primavera.

Podrien fer uns nous programes, editats en totes les llengües *autoritzades* per en Salas Antón, dient:

«Totes les festes, exposició de *pantorrillas* de tots calibres, 42 inclusu, al Passeig de Gracia. Espectacle excitant com l'Emiliano a l'alcanç de totes les fortunes. Encara que porta ultra-conseqüències, no dóna lloc a debats parlamentaris. Autoritzat per en Suárez Inclán.»

TENU

DIADA DE CORPUS. -- SÀTIRA RETROSPECTIVA (Caricatures publicades en L'Esquella de la Torratxa 1886-1916)

El típics gegants de la Ciutat a través de la política barcelonina

Aldarull, que no soroll

Ja tornem a ésser-hi. Aquí a les Rambles no'ns en fem compte, els tramvies, els pianos de maneta i els soldats que passen ens ho impideixen; però, al Clot, a Sans, a Sant Andreu i Sant Martí, per totes les barriades obres de Barcelona el silenci s'ha fet amo i senyor de les fàbriques, dels carrers i de les barriades senceres.

I allí, a la mar salada, els vaixells resten com morts; les amarres son avui la corda que lliga l'am que poquet a poquet ha de matar-los. Els qui savien com ereu fets, com triscaveu per sobre l'ona blava, vos deixen i un senyor que no surt de l'escriptori en lloga uns altres que vos faràn malbé amb ses mans rudes, desconexedores d'allà on teniu les pessigolles.

Res més enutjós que l'eina o el conjunt d'eines de treball posades en mans d'un que no sigui amic seu. Desseguida fan un xiscle semblant al d'un ganivet rasant un plat.

I quan aquest xiscle se produeix, els avesats o les avesades a tractar-les amorosament amb cura a les tals eines fan l'aldarull que diumenge vegerem en el Passeig de Gracia.

Ta! Ta! Ta! Senyor Governador de Barcelona: Faci's mapar. No hem vist ningú que ho fes més malament, deixi governar-nos per en Díe. Al menys aquest no és ex-ministre, i és modest, i no té una mala mirada de bruixa al damunt.

Pot-ser amb ell tornariem al soroll amic nostre, deixant de banda aquests aldarulls que'ns atormenten.

Per a què hi van

Veurà que si s'hi fixa, senyò Anfruns, vostè que en tot, pensant, troba els camins, cada hù la processó veu pels seus fins; encar que molts, de fè, n'estàn dejuns. Pel dir de la «parroquia» hi van alguns beneits que tenen tenda i són meçquins; per riure amb les xicoles, els fadrins; per dar corda als rellotges, alguns punts. Pel goig que fa el «cordó», els passamanés; pel gust de quan se «trenca», els terrissés; pel curs—mantenint l'ordre—els poliçons; la gent d'allò social, pels capellans; nens, nenes i modistes, pels gegants, i quatre de la broma, pels pendons.

JOAQUIM MALLEU

SENSE GEGANTS

Enguany la processó del Corpus s'ha fet sense gegants. I al dir gegants ens referim als autèntics gegants del Municipi, els gegants grossos, els veritables gegants que amb caràcter oficial sortien el dimecres a alegrar la quixalla, a saludar a les autoritats i a seguir, en companyia de les trapes, el curs que l'endemà havia de fer la processó.

L'hereu i la pubilla s'han quedat enguany a caseta, no pas perque tinguin la passa, ni per prudència social amb motiu de les vagues de mar i terra, ni per resentiments de cap mena contra cap polític que'ls hagi fet la competència. Els gegants no han sortit al carrer per misèria; per dignitat de ciutadans representatius; per vergonya, per mirament, pel què diràn; no han sortit, sencillament, perque no tenien indumentaria decenta per presentar-se en públic. Ell, el mascle, encara, demòcrata com és i home d'escasses pretensions, hauria passat amb la roba de sempre, puix ja's fa càrrec que no estàn els temps per a poder-se fer un traje cada temporada. Però ella, la seva muller, ¿resignar-se a ensenyar els quatre pellingos, sense passar abans per casa la Joana Valls, sense visitar la pentinadora, ni la cotillaire, ni la manicura?... Això, per una dama de distinció com ella, era impossible; i per això ha preferit enguany quedar-se a casa.

Però el regidors del nostre Ajuntament han badat. Els regidors d'aquest Ajuntament que té una Exposició colossal en projecte i no té diners per a cent metres de percalina havien d'haver escrit an en Muley Hafid, exposant-li la situació en que's trobaven. El moro poeta, l'hoste mimat de casa nostra que tingué el generós desprendiment de regalar als infants barcelonins una bestia tan grossa com és un elefant, més gustós i amb més motiu l'hauria tingut en vestir a dues persones també grosses i d'altura, els personatges populars de la diada religiosa. Es clar que no és la seva religió la nostra, però podia fer-ho per amor als infants; i no seria, segurament, la primera vegada que pagués un vestit a una senyora... i, si molt convé, a un senyor.

Tot, menos haver de passar pel sensible trànsit de no tenir gegants per a la processó. Tot, menos tenir que confessar que així com hi va haver un Corpus de Sang, l'any 1640, hi ha hagut ara un Corpus de misèria: el de 1916.

XARAU

D'elegia qualifica, en Martínez Sierra, la seva darrera obra *El Reino de Dios*, que tant gros èxit tingué l'anterior temporada a «Novedades» i l'actual a «Romea». I, verament, bellíssima i sentida elegia és, per tots els dolors de l'humanitat. Elegia, que vol dir amor. El poeta obre les ales de la seva ànima pietosa damunt el dolor del món, i l'aucell puríssim de la gràcia redimeix amb la curva llitúrgica de son vol tota la podridura que ha mostrat l'implacable força evocadora de l'autor.

Des de la sana netedat del propòsit, font d'amor, fins a l'elegancia formal de les escenes, font de bellesa, tota l'elegia traspua poesia. Perquè poesia no vol dir solament—apenes si ho vol dir mai—el bés de la lluna sobre les aigües del mar, meravellosos recursos per a les filigranes de la litografia. Poesia, és veritat anímica i visió espiritual. I del fons de totes les runes, de totes les misèries, de totes les podridures, la flor immaculada renaix radiant i bella.

Així, per ministeri i eficacia de poesia, en Martínez Sierra, en *El Reino de Dios*, ha fet—complint bellament un bell propòsit—l'obra de filantropia i d'art, que és haver donat a l'intent pietós i filantròpic raó d'eternitat.

Com obra de teatre, malgrat la seva arbitrària contextura, filla de la voluntat de l'autor, té l'encant i la mestria de les obres ben fetes i ben construïdes.

L'interpretació és bona per part de tota la companyia.

A LA PROCESSÓ

—Què'm donarà si la segueixo tot el curs?
—A fi del curs li donaré carabaça.

Darrera d'El Reino de Dios, han estrenat, a «Romea», *La frescura de Lafuente*, que ha servit tant sols per a que en Simó Raso i l'Irene Alba, capaços de més alts esforços, demostrassin, com jogant, l'excel·lència artística de son gran temperament còmic.

Jo no vui pendre en consideració *La frescura de Lafuente*. Si jo tingués una mica d'autoritat literaria, fóra aquest un favor que m'haurien d'agrair els autors.

Ara, he complert en mi mateix i amb el llegidor, que és lo més interessant.

A «Novedades» celebrà ahir el seu benefici en Díaz de Mendoza... Però això mereix capítol apart.

FARFARELLO

Tornem a tenir una nova temporada de *vaudevill en català*, temporada que promet ésser un èxit, doncs porta una garantia: la experta direcció escènica d'en Pepet Robert i la cooperació dels Bozzo, Alfonso, Casanovas, etc.

La inauguració tingué lloc dissabte amb *La primera vegada*.

El «Nuevo», amb tal motiu, es vegé extraordinàriament concorregut.

Heu's-aquí que ens trobem en un compromís per a parlar del diumenge deportiu passat, perquè si bé hi hagueren varies coses, en canvi no n'hi hagué cap de veritable importància.

Si passem a la festa de natació organitzada pel «C. de N. Barcelona» ens trobem en que fou *brillante* segons diuen els plumífers, abundant-hi, entre la concurrència, les senyores, però, com era de preveure, guanyà el premi de Pasqua, en Berdemás, que és el fenomen aquàtic de tanda, no havent-hi ningú que li passi la mà per la cara, ni per enlloc, en qüestió de fer el peix.

Per cert que un dels nostres *rotativos* al donar-ne compte diu:

Primero: Berdemás del C. N. Barcelona en 3 m., 21 segundo, 4/8 Capa y medalla de vermeil.

Ignorem si's refereix a la *copa* de Pasqua o bé si li volen fer aguantar alguna *capa* an el pobre Berdemás.

En canvi els *futboleros* ens donaren dues sorpreses inesperades.

Se jugaven els darrers partits de primera categoria entre l'Espanya i el Sabadell per veure qui quedava segon, i entre l'Uni i l'Atlètic de Sabadell per veure qui quedava darrer.

El resultat fou, en el primer partit de 5 *goals* a zero a favor del Espanya, resultat despampanant si's té en compte que no fa gaire temps, jugant en el Club roig en Casellas, que és com si diguessim l'eix de l'equip, triomfaren els sabadellencs; i ara que en Casellas, degut al accident que sofrí a Madrid, no pot jugar, ara els de Sabadell se la deixen ficar cinc vegades. Veritablement no's pot un fiar dels precedents, ni en el foot-ball!

També el qui s'hagués fixat en l'actuació dels Clubs Uni i Atlètic hauria afirmat que els darrers havien de guanyar el partit de diumenge. Doncs no, senyor. El guanyaren els estudiants per 1 *goal* a zero, *goal* que si bé fou de un *penalty*, en canvi se n'havia ja tirat un també en la primera part contra el porter de l'Uni que aquest parà, i per lo tant estaven tants a tants. Si el porter de l'Atlètic hagués estat més al tanto encara hauria pogut empatar a zero. Ara no'ls queda més remei que passar a segona categoria.

Felicitem a l'Uni perquè al fi ha pogut quedar-se a la primera categoria en la que li desitjem forces anys.

Al Reial Polo Jockey Club començà diumenge el Concurs Hípic que cada any celebra amb tant d'èxit aquesta Societat en els terrenys de can Rabia

No parlarem gaire, volem dir gens, d'aquesta manifestació deportiva per dos motius:

a) Perque no'ns agraden les piruetes de cavalls i cavallers. Preferim les grans curses de *Longchamps*, per exemple.

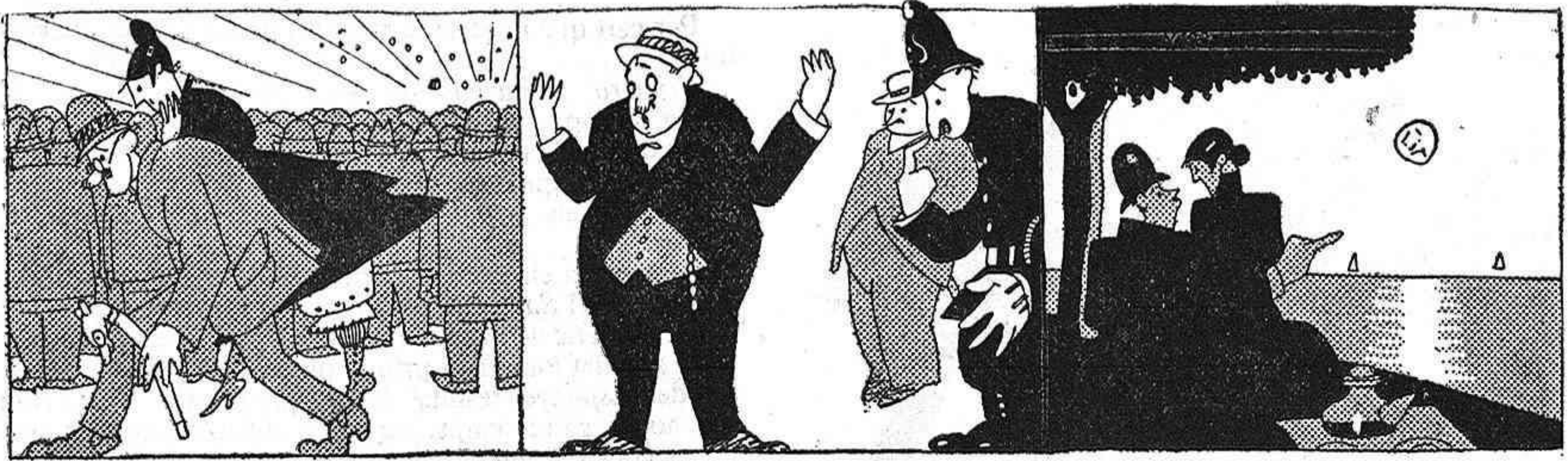
b) Perque els organitzadors no'ns han invitat a la mateixa, i allà on no'ns hi demanen no hi anem.

Prou!

LA VOCACIÓ

—Sí, papà, deixi'm anar d'angelet a la processó.
—Mala filla!... Però no'n tens la culpa tú, no; és ta mare que sempre et dona ales.

—Fugim, noia. Això no són focs de Sant Joan; això és que s'ha declarat la guerra.

—Mare de Déu!... se m'ha evaporat el rellotge!

Per celebrar la diada la parella enamorada fa pràctiques d'arrambada.

—Apa, jove, que són moniatos cuits al foc de Sant Joan.

—Ansia, Manela!

—Pot-ser bombardegen el port?...

Dissabte passat assistírem, atentament invitats, a l'inauguració del *Bar Canaletes* que amb tant de gust ha montat el senyor Sala a la Rambla de ídem.

Ens semblà que s'havia invitat a massa gent perque allò semblava una *merienda* de negres. Com que nosaltres, sortosament, hem sigut sempre prudents, ens en anarem sense provar res.

Ja li fem franc an en Sala!

HIP

El valent escriptor-periodista Santos Muñoz va morir dijous passat a la «Presó Model», on estava detingut feia dies amb caràcter preventiu.

I lo pitjor, tot i tractar-se d'un pres preventiu, és que no fou mort repentina la seva, sinó que ja ho sabien que s'hi anava a morir.

Administració de Justícia més deficiente que la d'Espanya no creiem que's trobi enlloc del món.

ESQUELLIOTS

Han esclatat dues vagues importants: la dels teixidors i la dels mariners. Que és tant com dir que ja tenim guerra en mar i guerra en terra.

I el Govern què?—preguntaran vostès.

Ah, el Govern no s'espanta. Tot fos de tan bon arreglar!... Per terra dispcsa de molts fusells, i per mar... per mar aviat inaugurarà un submarí d'últim model.

L'Alcalde ha acceptat el càrrec de pendonista en la processó del Corpus de la Barceloneta.

Per pendons estem, com hi ha món!
Com les coses van tan bé...

Després de dos aplaçaments consecutius, sembla que la «Orquesta Sinfónica», de Madrid, ha desistit de venir a Barcelona.

Mal fet.

Els madrilenys havien de venir, encara que sols fos per correspondre.

Per correspondre a la *murga catalanista* que'ls hi havem donat nosaltres al Congrés i que tant d'èxit ha obtingut durant uns dies.

Dissabte passat tingué lloc la solemnia entrega del premi d'establiments a don Guillem Llibre, l'il·lustre confiter.

—Vaja, el felicito!—li deia una parroquiana que li deixa mils pessetes de «bombons».—Ja sé que li han donat el premi.

—Es cert—respongué en Llibre;—però aixís i tot no estic content. Ha sigut una injustícia. Me n'havien de donar dos, de premis.

—Com s'entén, dos?

—Sí, senyora. Un per la fatxada de l'establiment i un altre per la meva fatxada.

Per la boca mor el peix.
Fondes i restaurants s'han vist obligats a augmentar el preu dels cuberts i dels hostatges.

Els esmorzars de catorze rals, ara valdràn quatre pessetes. Els dinars de cinc, a sis, etc., etc.

Ara, doncs, haurem de reformar aquell vell adagi. En comptes de dir: «T'explicaré un dinar de duro!», haurem de dir: «T'explicaré un dinar de 24 rals!»

Algú creurà que millor hauria estat deixar els preus de abans i rebaixar les raccions. Però... aï! aixó no podia ésser per la senzilla raó de que ja estaven prou rebaixades.

Perfectament ordenades i silencioses, les vaguistes van en manifestació.

Joves, velles, maques, lletges, desfilen amb una mica d'inconsciència, que és lo que'ls hi dona gravetat.

Una d'elles va dient a sa companya:

—Veus? Els homes, aquí, no saben fer res!

Ja tornem a tenir aquí al senyor Suárez Inclán.

Deien que se'n anava, deien, però cà!

¿Quosque tandem?...

L'Ignasi Iglesias acaba de donar una lliçó als polítics. No poguent estrenar a Barcelona el séu drama *Els emigrants*, ell què fa? va i l'estrena a Terrassa.

Aixó és descentralització!

Ara els séus companys l'anomenen *El Desterrado*.

Es el primer pas que dóna l'Iglesias cap al regoneixement de la raó.

Per ara no s'anuncia cap representació de teatre de naturalesa.

Però, no cal impacientar-se. Deixin que algú tingui la primera pensada, ja veuràn aleshores!

Aquesta és la terra de la competència. I aixó que hi ha tant poca gent competent!

No vol ploure.

Es a dir «prou plou, però plou poc.»

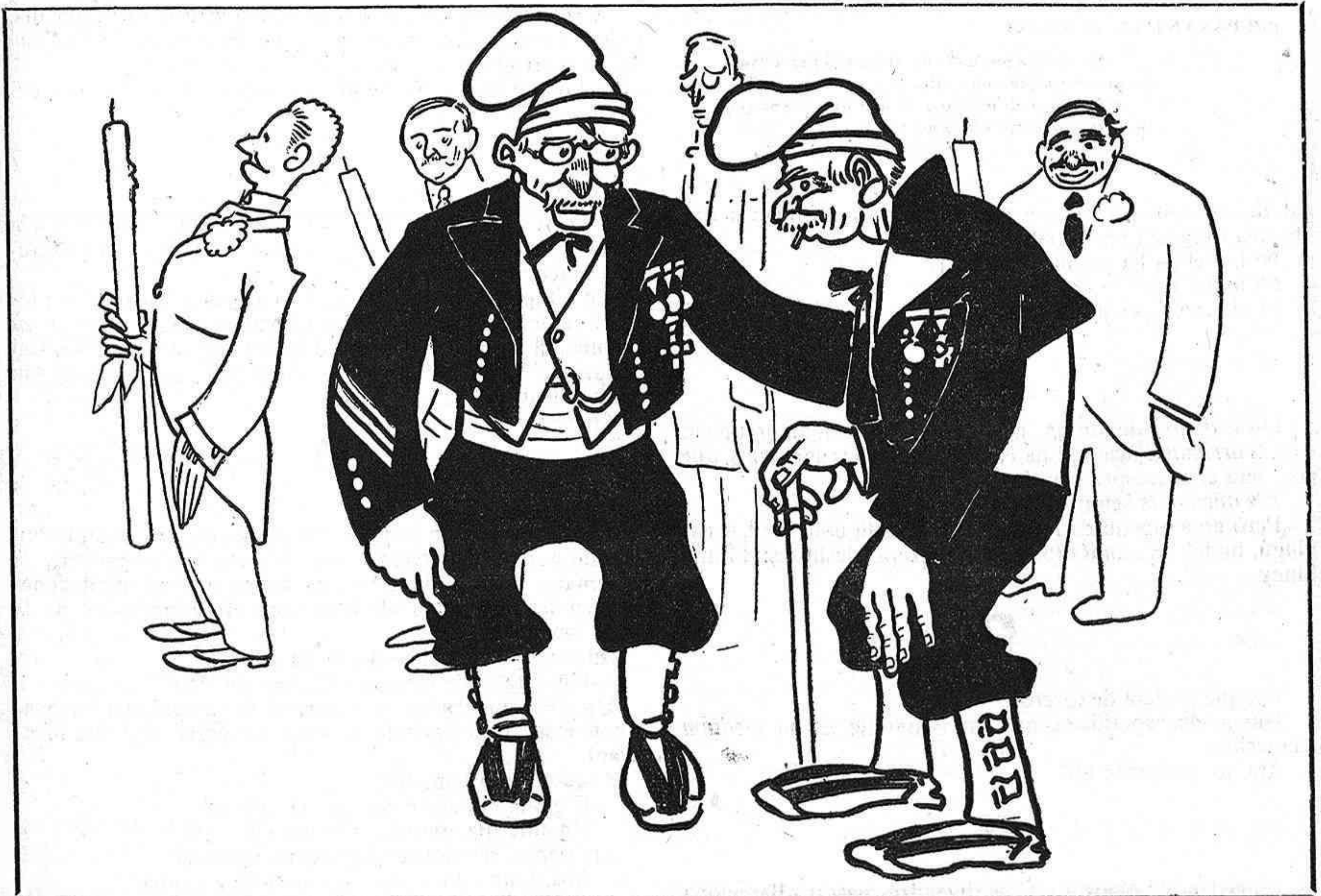
Els pagesos ja comencen a queixar-se de la sequedat.

Cada dia surten *cirrus*, *cumulus*, *stratus* i tota mena de nuvolades, però la beneïda pluja no treu el nas per enlloc.

Que s'esperin els pagesos.

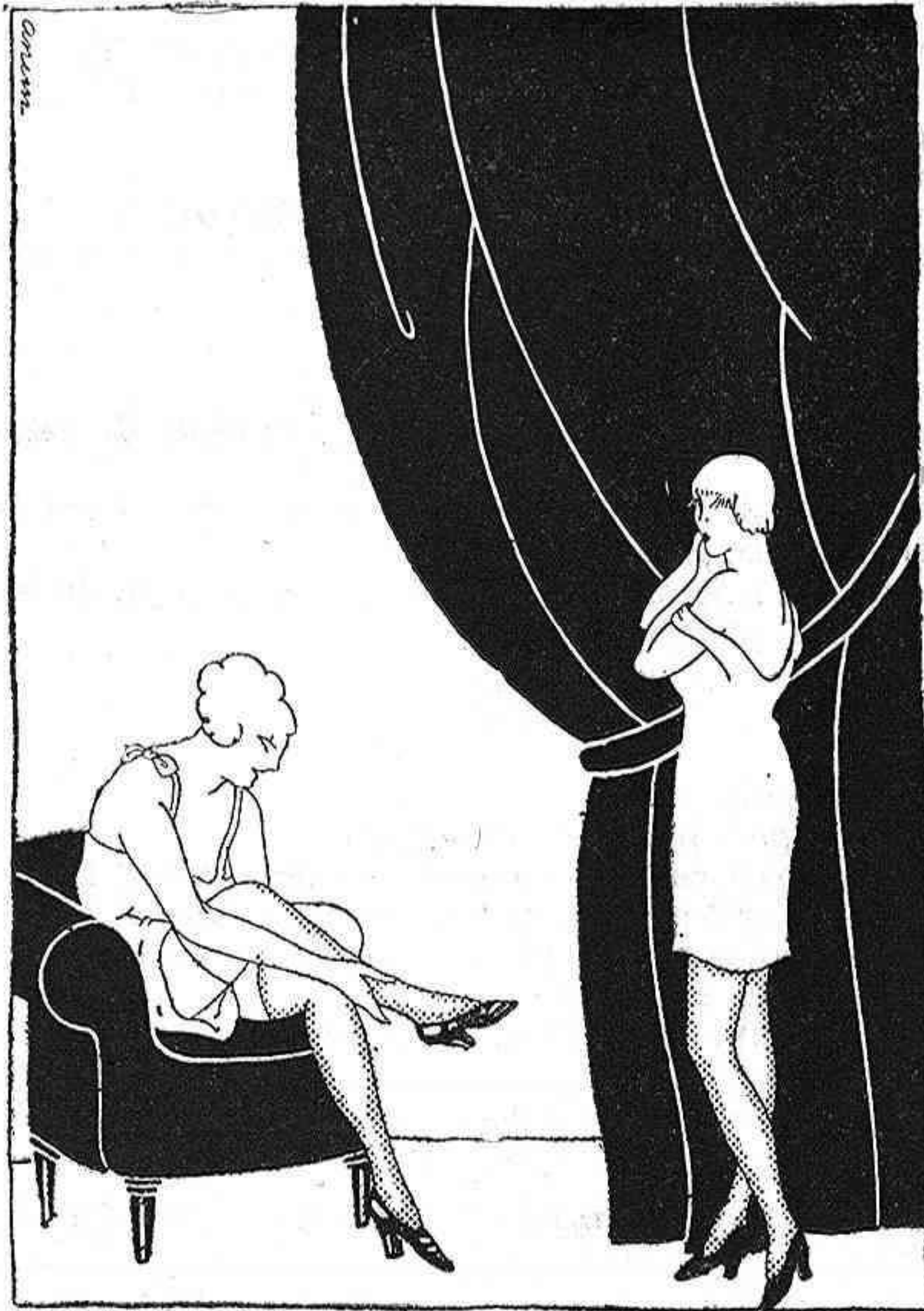
Que s'esperin fins a primers de juliol, que celebrarem grans festes.

Aqueix home que'ns mana i es diu Suárez Inclán, ha tor-

ELS DARRERS VOLUNTARIS

—I doncs que no'ns donen ciri a nosaltres?
—Ja'ls el regalo. Un fasell, voldria jo!

PREPARANT EL BENEFICI

—No sé que posar-hi an el cartell per a assegurar-me un plè i un èxit.

—Això rai, dòna. Posa-hi una nota dient que no pendràs part en la funció.

nat de Madrid sense haver resolt cap dels problemes que l'havien obligat a fer el viatge.

Ni lo del pa ha pogut solucionar.

Ni lo del pa?

«Entonces... *pa* qué?

Un matador de braus, en *Pacomio*, ha sigut greument ferit. S'arrimaba massa, i ha caigut. Temen, els aficionats, que això serà el capvespre per al valent destre.

Els aficionats sempre temen coses així.

Però no s'espanti en *Pacomio*. Quan estigui ben sol, sense ningú, tindrà un admirador, que li naixerà aleshores: l'Emili Junoy.

I ja que parlem de toreros.

Diuen els esperitistes que en Belmonte és un *medium* meravellós.

Ara ho comprenc tot!

Procedent de Madrid arribà, divendres passat a Barcelona el distingit anti-català senyor Salas Antón.

I el van deixar entrar?

No s'ho mereixia.

Els organitzadors de la Festa Florida, que's projecta donar a Barcelona el 2 de juliol, han celebrat ja els primers treballs amb un gran banquet.

L'àpet tingué lloc a càn Pince.

A l'hora dels postres, davant d'aquell bé-de-déu de fruita, un dels comensals digué:

—Que no'n diguin *festa florida* d'això; que'n diguin *festa granada*.

Llegim:

«Ha sido hallado en un bosque de Vallvidrera el cadaver de un suicida.

»En los bolsillos llevaba, entre otras cosas, un número de *Las Noticias*.»

Així se comprèn la causa del suïcidi.

Devia acabar de llegir aquelles notes «De sociedad» que trenquen l'ànima... i pum!

Es natural!

Setze premis ofereixen els carlins per a uns «Jocs florals tradicionalistes» que's celebraran pròximament.

Tot són llibres o objectes d'art valiosíssims regalats per gent conspícua.

Fins hi consta un *Vademecum del jaumi*, o Manual del perfecte requetè, obsequi del diputat provincial senyor Roma.

Una cosa ens ha estranyat: que entre'ls setze premis no n'hi hagi cap regalat del Kaiser.

A «Novedades», a l'acabar el míting maurista de cada dia, o siga *La ciudad alegre y confiada*, una elegant senyoreta d'una llotja, interrogada respecte a l'obra, respongué:

—Lo que més m'ha agradat és la mort del noi de la Guerrero.

NOTES DE CASA:

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA fou convidada galantment a la festa catalanesca «Aplec de la Sardana» celebrada a Vallvidrera, diumenge passat.

En l'impossibilitat de parlar-ne llargament degut a la premura del temps, doncs aquesta setmana ha hagut d'entrar en màquina el número el dilluns, deixarem *sentat* que'l festival sardanístic fou un èxit pels organitzadors i que tot-hom s'hi va divertir de valent.

Que consti.

Rigurosament històric.

En una taula d'un popular bar de les nostres Rambles tot apurant dobles de cervesa, comenten els fets culminants de la setmana política-guerrera uns amics nostres, molt coneguts en les penyes on s'hi reuneixen els admiradors de la noble França.

Interromp l'amigal conversa un pobre.

—Una gracia de caritat per l'amor de Déu!

Un dels contertulis, jove periodista, no volguent trencar la conversa, fa un signe de negativa compassió al pobre mendicant.

I aquest, somrient, diu:

—Diguem: «un altre dia, germà», home!

—Un altre dia, germà—contesta ell.

I el pobre, retirant-se alegrement, contesta:

—Així, home. Al menys ara me'n vaig content...

Després diràn que els de baix no fan de bon convèncer!

Antoni López, editor, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

TELÉFONO 4115

JACINTO BENAVENTE

OBRA NUEVA

La ciudad alegre y confiada

DOS Pesetas

NOVEDAD

DANZAS MODERNAS

Tango Argentino - Machicha Brasileña

One Step

Un tomo

Pesetas UNA

COLECCIÓN DIAMANTE

TOMOS PUBLICADOS

1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.	33. } A. Flores. Doce españoles de	62. Beaumarchais. El Barbero de	95. Obras menores de Cervantes.
2. — Doloras, 2.ª serie.	34. } brocha gorda.	Sevilla.	96. J. Pérez Zúñiga. Chapucerías.
3. — Humoradas y cantares.	35. José Estremera. Fábulas.	63. Angel R. Chaves. Cuentos de va-	97. Voltaire. Cándido.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie	36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.	rias épocas.	98. Goethe. Las amarguras del jo-
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie	37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos	64. Alfonso Karr. Buscar tres pies	ven Werther.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie	amorosos.	al gato.	99. J. Benavente. Teatro rápido.
7. — Colón, poema.	38. E. Pardo Bazán. Hombres y mu-	65. Francisco Pí y Arsuaga. El Cid	100. Novelas picarescas. Lazarillo
8. — Drama Universal, poema,	jerres de antaño.	Campeador.	de Tormes y Rinconete y Cor-
primer tomo.	39. J. de Burgos. Cuentos, cantares	66. Vital Aza. Pamplinas.	101. J. León Pagano. La balada de
9. — Drama Universal, poema,	y chascarrillos.	67. A. Peña y Gofí. Río revuelto.	los sueños.
segundotomo.	40. E. Pardo Bazán. Vida contem-	68. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios	102. A. Guerra. Polvo del camino.
10. — El Licenciado Torralba.	poránea.	69. Nicolás Estévez. Calandracas.	103. Camilo Castello Branco. Maria
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie	41. } Jacinto Laballa. Novelas inti-	70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra	Moisés.
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie	42. } mas.	de la higuera.	104. Graella Deledda. Cuentos de la
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.	43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos	71. A. Dumas, hijo. La Dama de las	Cerdeña.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz	vascongados.	Camelias.	105. Antología taurina.
15. F. Urrecha. Siguiendo al muerto	44. F. Pí y Margall. Diálogos y ar-	72. J. M. Bartrina. Versos y prosa.	106. Manuel Carretero. La espuma
16. A. Pérez Nieve. Los humildes.	tículos.	73. F. Barado. En la brecha.	de Venus.
17. S. Rueda. El gusano de luz.	45. Charles de Bernard. La caza de	74. Luis Taboada. Notas alegres.	107. Federico Rahola. Los ingleses
18. S. Delgado. Lluvia menuda.	los amantes.	75. Xavier de Montepín. La señorita	vistos por un latino.
19. O. Frontaura. Gente de Madrid.	46. Eugenio Sue. La Condesa de	Tormenta.	108. Eça de Queiroz. La nodriza.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los	Lagarde.	76. A. Zozaya. De carne y hueso.	109. A. de Chamisso. Pedro Schlé
infiernos.	47. R. Altamira. Novelitas y cuen-	77. X. de Montepín. Muerto de amor	mihl ó el hombre que ha per-
21. A. Sánchez Pérez. Botones de	tos.	78. Conde León Tolstol. Venid á mí...	didido su sombra.
muestra.	48. J. López Valdemoro (El Conde de	79. A. Calderón. A punta de pluma.	110. M. Sarmento. Así.
22. J. M. Matheu. ¡Rataplán!	las Navas). La niña Araceli.	80. Enrique Murger. Elena.	111. Felipe Trigo. A todo honor.
23. T. Guerrero. Gritos del alma.	49. R. Soriano. Por esos mundos...	81. Luis Taboada. Siga la broma.	112. Manuel Ugarte. Los estudian-
24. Tomás Luceño. Romances y otros	50. L. Taboada. Perfiles cómicos.	82. L. G. de Giner. La Samaritana.	tes de París.
excesos.	51. B. Pérez Galdós. La casa de Sha-	83. Cyrano de Bergerac. Viaje á la	113. Fray Luis de León. La perfecta
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y	kespeare.	luna.	casada.
plumas.	52. J. Ortega Munilla. Fina.	84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!	114. Jorge Manrique. Poesías.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.	53. F. Salazar. Algo de todo.	85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don	115. Abate Prévost. Manón Lescaut.
27. J. López Silva. Migajas.	54. Mariano de Cavla. Cuentos en	Quijote.	116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar
28. F. Pí y Margall. Trabajos sueltos	guerrilla.	86. A. Pestana (Oafel). Cuentos.	117. J. Givanel Mas. Devocionario
29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos.	55. Felipe Pérez y González. Peccata	87. Angel Guerra. Al sol.	poético.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el	minuta.	88. T. Dostolewsky. Alma infantil.	118. Miguel A. Ródenas. De las ma-
hombre y el amor.	56. Francisco Aloántara. Córdoba.	89. E. de Amlols. Aire y Luz.	jadas al Otero.
31. M. Matosés (Corzuelo). ¡Aleluyas	57. Joaquín Dicenta. Cosas mías.	90. L. Garofa de Giner. Valentina.	119. E. Marquina. Juglarías.
finas!	58. López Silva. De rompe y rasga.	91. E. de Amlols. Manchas de color.	120. Gabriel Miró. Los amigos, los
32. E. Pardo Bazán. Por la España	59. Antonio Zozaya. Instantáneas.	92. Voltaire. Zadig y Micromegas.	amantees y la muerte.
pintoresca (viajes).	60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire	93. M. Ugarte. Mujeres de París.	121. S. Rusiñol. Hojas de la vida.
	61. L. Taboada. Colección de tipos.	94. Obras menores de Cervantes.	

PRECIO DE CADA TOMO: DOS REALES

PRONTO APARECERÁ EL TOMO 122

RAFAEL, por LAMARTINE

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebirà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravís si no's remet, ademés, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

LA MORT DEL DIPUTAT

Tot un poble cantant les absoltes